

СТАНОВИЩЕ

от проф. Руска Василева Паскалева, дм

Медицински факултет при Тракийски университет – Стара Загора

Член на научно жури

съгласно Заповед № 704/21.03.2022г.

на Ректора на Тракийски университет - Стара Загора

Относно: процедура за заемане на академична длъжност „Доцент“ по „Управление на здравните грижи“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт за нуждите на специалност „Лекарски асистент“ на Медицински факултет Стара Загора към катедра „Здравни грижи“, обявен в Държавен вестник, бр. 6/21.01.2022г.

До участие в обявения конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по научна специалност „Управление на здравните грижи“ е допуснат единствения кандидат гл. ас. Пенка Петрова Вачева – от специалност „Лекарски асистент“ на Медицински факултет Стара Загора.

I. Карьерен профил на кандидата. Гл. ас. Пенка Петрова Вачева е родена на 10.03.1964г. в гр. Стара Загора. През 1987г. завършва Медицински колеж – Стара Загора специалност „Фелдшер“, а през 2009г. завършва ОКС „бакалавър“ по специалност „Управление на здравните грижи“. За периода 1987-1996г. работи като фелдшер в: Здравна служба – гр. Чирпан, Здравна служба – гр. Карлово, Детска поликлиника – Стара Загора. От 1996 до 2014г. работи в училищен здравен кабинет към Община Стара Загора, осъществявайки промотивна дейност сред децата, като медицински фелдшер. През 2011г. завършва Медицински университет – Пловдив, ОКС „магистър“ специалност „Управление на здравните грижи“.

Преподавателската си дейност в Медицински факултет започва през 2015г. и до настоящия момент, от 2020г. заема академична длъжност „главен асистент“. През 2017г. придобива ОНС „ Доктор“ по научна специалност „Управление на здравните грижи“ като защитава дисертация на тема: Професиите „Медицински фелдшер“ и „Лекарски Асистент“ в България – историческо развитие, съвременно обучение и реализация.

До момента кандидатката гл.ас. Пенка Врачева е провела една специализация в Тракийски университет, МФ – Стара Загора през 2021г. – специалност „ Обществено здравеопазване“.

Като преподавател в МФ – Стара Загора, гл. ас. Пенка Врачева активно участва в разработването на Учебните планове и програми за ОКС „бакалавър“ на специалност „Лекарски асистент“.

II. Общо описание на представените материали по конкурса.

Представените конкурсни материали за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по специалност „Управление на здравните грижи“, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4 Обществено здраве отговарят на изискванията на ЗРАС в Република България, Правилника за приложението му и Правилник за развитие на академичния състав на Тракийски университет – Стара Загора.

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие.

1. Обща характеристика на научната продукция и публикационна активност.

Общият брой на научните трудове, след защитена ОНС „доктор“, съдържа общо 15 заглавия – представени по показатели:

- Показател **В** е представена една **собствена монография** „Български червен кръст. Хуманитарни политики и дейности - акценти“ – 1бр.

- В показател Г - 6 е представена публикувана книга на база на защитен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ – *„Професия Медицински фелдшер в България. Възникване и развитие до наши дни“*- 1бр.

- В показател Г- 7 са отразени публикации и доклади, публикувани съответно в реферирани и индексирани бази данни с научна информация (IR) – 3бр.

- В показател Г- 8 са отразени публикации и доклади, публикувани съответно в нереферирани списания с научно рецензиране – 9бр.

- Списъкът на известните **цитирани работи** съдържа цитати по показател Д – 6бр.

- В показател Е е представено **учебно пособие** – *„Десмургия“*- 1бр.

2. Научна активност – разпространение и приложение на научно практическите постижения на кандидатата сред научната общност.

Изследователската работа и основните научни приноси на гл. ас Пенка Врачева са фокусирани в следните основни области: *История на медицината в здравеопазването, Здравна политика и мениджмънт и Медицинско образование: организация и съдържание на обучението на студенти от специалност „Лекарски асистент“; управление на здравните грижи.*

В представената справка оригиналните научни приноси покриват широка научна проблематика, насочена към актуални и значими проблеми в областта на общественото здраве и здравните грижи и са изцяло по специалността на обявения конкурс.

- *История на медицината в здравеопазването.*

Работата по това направление е представена с книгата публикувана на базата на защитен дисертационен труд (показател Г 6) и една публикация - №7 от показател Г 8.

Научните публикации в това направление отразяват интерес към историко-медицинско изследване на възникване на професия „медицински фелдшер“ в България, обучението и реализацията на кадрите от Освобождението – 1878 г. до настоящия момент. Представен е международният опит в обучението и реализацията на професионалистите Лекарски асистенти. Популяризирани са богатият опит и традиции в практикуването на фелдшерите в България, като предшественици на лекарските асистенти. Проучени са исторически документи и е направен анализ на развитието на болничното дело в Старозагорска област след Съединението до началото на 20-век.

- ***Здравна политика и мениджмънт.***

В тази област са представени 7 статии и 1 монография. Изследвани са професионалния път и реализация на фелдшерите, практикуващи в област Стара Загора. В условията на задълбочаващ се кадрови дефицит в системата на здравеопазване са представени и нагласите за професионална реализация на студентите от специалност „Лекарски асистент“ – катедра „Здравни грижи“ на МФ, ТрУ гр. Стара Загора. Реализирано е международно популяризиране на обучението на лекарски асистенти в България. Направен е сравнителен анализ на професиите парамедик, фелдшер, лекарски асистент, предвид честото им погрешно отъждествяване в практиката. Проучен е изборът и реализацията на първите дипломирани в МФ, ТрУ лекарски асистенти.

В монография са представени историята и мисията на БЧК, като най-голяма неправителствена и хуманитарна организация в България с популяризиране на политики за оказване на първа долекарска помощ,

доброволчество, доброволно и безвъзмездно кръводаряване, фондонабиране, хуманитарно подпомагане. Проучени са обществените нагласи за въвеждане в училище на обучение по ПДП за подрастващи. Представена е същността на здравното обслужване на учениците в училищните здравни кабинети с формулиране на слабите страни в процеса на предоставяне на здравна помощ.

• *Медицинско образование: организация и съдържание на обучението на студенти от специалност „Лекарски асистент“; управление на здравните грижи.*

Представени са 4 статии и е разработено учебно пособие „Десмургия“ посветено на научната и практическа значимост на десмургията в помощ на професионалистите работещи в хирургични клиники, центровете за спешна медицинска помощ, извънболничната здравна помощ и други структури на лечебните заведения

В представените статии са формулирани силните, слабите страни и предизвикателствата в обучението на студентите от специалност „Лекарски асистент“, основани на нормативни документи в условията на кадрови дефицит в здравеопазването.

Реализирана е мотивираща подготовка на студентите от специалност „Лекарски асистент“ на МФ, ТрУ, Стара Загора за бъдеща работа по подготовка на ученици за оказване на ПДП.

Направено е проучване на очакванията и нагласите на студентите лекарски асистенти от ТрУ, МФ – Стара Загора по отношение продължаващо обучение и специализация.

Проучено е академичното ниво на подготовка на лекарските асистенти - учебни дисциплини, хорариум и кредити предвидени по учебна програма за курса на обучение по специалността.

Посочените приноси са важни за преподавателската и практическата работа на гл. ас. Врачева. Авторските разработки

доказват интересите ѝ, както в теоретико-методичното и педагогическото направление на здравните грижи и общественото здраве.

Научно-творчески постижения (научен авторитет). Голяма част от публикациите на гл. ас. Пенка Врачева са в съавторство и са насочени към подобряване качеството на обучение на студентите, придобиващи ОКС „бакалавър“ в Медицински факултет – Стара Загора специалност „Лекарски асистент“. Научната дейност на Пенка Врачева е получила популярност сред научната общност в България и в чужбина чрез участието ѝ в научни публикации и чрез доклади на национални и международни конгреси и конференции. Тя е участвала в 6 национални и 2 международни форума с доклад или постер.

IV. Оценка на монографичния труд или равностойни публикации, представени за участие в конкурса за „Доцент“.

Гл. ас. Пенка Врачева е самостоятелен автор на монографията „Български Червен кръст. Хуманитарни политики и дейности - акценти“. В нея са представени историята, развитието и мисията на БЧК. Монографията е структурирана в четири глави. *Първата глава* представя кратък исторически очерк за създаването и утвърждаването на БЧК, както и все по-голямата мащабност на хуманитарните мисии през годините. Отредено е специално внимание на младежката структура – Българският Младежки Червен кръст в навечерието на 100-годишния юбилей.

Втората глава е посветена на постоянните формирания на БЧК за оказване на първа помощ на пострадали и превенция на инциденти с представени статистически данни за мащабността на спасителните дейности.

Хуманитарните политики и дейности на организацията, основани на милосърдие, са описани в *третата глава* на монографията. Представени

са политиките за обучение на целеви групи от обществото по първа долекарска помощ /ПДП/, развитие на доброволчество, работа с бежанци и мигранти, доброволно и безвъзмездно кръводаряване, фондонабиране, хуманитарно подпомагане и международно сътрудничество.

В четвърта глава е споделен личен опит при обучение по ПДП при подготовка на ученици от старозагорски училища за периода 1997 – 2014. Представени са резултати от емпирични социологически проучвания с родители на ученици от четири учебни заведения в гр. Стара Загора, относно обучението по ПДП и мнението на студентите от специалност „Лекарски асистенти“ на Медицински факултет -Стара Загора.

V. Отражение (цитиране) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература.

Цитиранията на научните трудове на гл. ас. Пенка Врачева са общо 6, като 2 от цитирания са в реферирани и индексирани в световноизвестни база данни, 4 в нереферирани списания.

VI. Комплексна, качествена оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност.

Кандидатката за „Доцент“ гл. ас. Пенка Врачева е преподавател на студентите от специалност „Лекарски асистент“ МФ – Стара Загора.

Аудиторната заетост на кандидатката Врачева в специалност „Лекарски асистент“ годишно е от 205 до 610ч. в зависимост от броя на студентските групи. Провежда практическо обучение по 2 задължителни дисциплини дисциплини, една свободно-избираема и по Клинична практика.

VIII. Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели за заемане на академични длъжности в ТрУ-Стара Загора.

Пенка Врачева участва в конкурса за академичната длъжност „Доцент“ *притежава необходимата професионално-педагогическа и научна подготовка* в областта на Здравните грижи и общественото здраве

– доказана в преподавателска и научно-изследователска дейност в Медицинския факултет към Тракийски университет – Стара Загора.

В цялостната ѝ научна продукция са прилагани авторски подходи и методи, и са изведени приноси. Те са предпоставка за оптимизиране на обучението на студентите от специалност „Лекарски асистент“ по Общи грижи за болния, Първична медицинска помощ и Клинична практика като учебни дисциплини и научно-изследователски направления.

В процеса на подготовката на студенти от специалност „Лекарски асистент“, Медицински факултет при Тракийски университет – Стара Загора е постигнала приложимост на своята научна продукция.

IX. Заключение. Съгласно Правилника за развитие на академичния състав на Тракийски университет – Стара Загора, представената научно-публицистична дейност покрива напълно минималните наукометрични изисквания към кандидата за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4 Обществено здраве.

Кандидатът в конкурса представя научни трудове, където се открояват значими теоретични и приложни приноси. Изследователската дейност представя значими достижения в науката и практиката.

След като се запознах подробно с предоставената ми документация и познавайки лично кандидата направих цялостна оценка на научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по Управление на здравните грижи, считам, че напълно отговаря на всички изисквания.

Имайки предвид гореизложеното напълно убедено давам положително становище и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за гл. ас. Пенка Петкова Врачева, доктор да заеме академичната длъжност „Доцент“ по

*Управление на здравните грижи, в област на висше образование 7.
Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено
здраве за нуждите на специалност «Лекарски асистент» към
Медицински факултет – Стара Загора.*

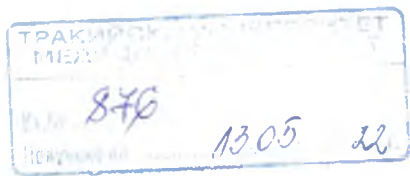
13.05.2022г.

Стара Загора

Изготвил становището:..

/Проф. Руска Паскалева, дм/

OPINION

from

Prof. Ruska Paskaleva, PhD

Faculty of Medicine, Trakia University - Stara Zagora

**Appointed as member of academic jury with Order № 704/21.03.2022 of the
Rector of Trakia University – Stara Zagora**

Subject: Competition for academic rank “Associate Professor” in Healthcare management, professional field 7.4. Public Health, higher education field 7. Health Care and Sport for the needs of the „Physician Assistant” specialty, Faculty of Medicine – Stara Zagora, Department of Healthcare, announced in State Gazette 6/21.01.2022г.

The only applicant approved for participation in the announced competition for academic rank “Associate Professor” in the scientific specialty **Healthcare Management**, is **Chief Assistant Professor Penka Petrova Vacheva** from the **Physician Assistant specialty, Faculty of Medicine – Stara Zagora**

I. Applicant’s career profile. **Chief Assistant Professor Penka Petrova Vacheva** was born on 10 March 1964 in Stara Zagora. In 1987 she graduated from the Medical College – Stara Zagora in the „Feldsher“ specialty, and in 2009 – became Bachelor in Healthcare Management. During the period 1987-1996 she worked as feldsher in Health Service – Chirpan, Health Service – Karlovo, Children Polyclinic – Stara Zagora. From 1996 to 2004 she worked in the School Health Cabinet to the Stara Zagora Municipality, being engaged in health promotion activities with children as a feldsher. In 2011, graduated from the Medical University – Plovdiv, with Master degree in Healthcare Management.

The teaching activities of the applicant at the Faculty of Medicine began in 2015 to present days. In 2020, she was appointed as Chief Assistant

Professor. In 2017 was conferred the PhD educational and academic degree in the scientific specialty Healthcare Management after defending a thesis entitled “The feldsher and physician assistant professions in Bulgaria – historical development, contemporary training and realisation”

So far, the applicant Chief Assistant Professor Penka Vracheva has completed one specialisation programme in 2021 at the Faculty of Medicine, Trakia University – Stara Zagora: Public Health.

As instructor at the Faculty of Medicine in Stara Zagora, Chief Assistant Professor Penka Vracheva participates actively in the development of curricula and programmes for the “Physician Assistant” Bachelor educational and qualification degree.

II. General description of materials presented in the competition

The presented materials in the competition for conferral of the Associate Professor academic rank in the Healthcare Management specialty, higher education field 7. Health Care and Sport; professional field 7.4. Public Health; comply with the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Statute for its application and the Statute for Development of Academic Staff at the Trakia University – Stara Zagora.

III. Evaluation of research works of the applicant with regard to overall academic development

1. General characteristics of scientific works and publication activity

The total number of publications after defending the PhD thesis comprises 15 titles, distributed in the different group of parameters as follows:

- Group **B** consists of an **own monograph** „*Bulgarian Red Cross. Highlights of Humanitarian Policies and Activities*“ – 1.
- Group **Г - 6** includes a book written on the basis of the thesis presented for the PhD educational and scientific degree – „*The feldsher profession in Bulgaria. Beginning and development to present days*“ - 1.

- Group Γ - 7 consists of publications and reports published in editions refereed and indexed in world databases of scientific information (IR) – 3.

- Group Γ - 8 presents publications and reports published in in non-refereed peer-reviewed journals – 9.

- The list of **cited works** presents citations from group Δ – 6.

- For group E, a teaching aid „ Desmurgy“ is presented – 1.

2. Scientific activity – distribution and application of research & development achievements of the applicant among the academic community

The scientific activity and the main scientific contributions of Chief Assistant Professor Penka Vracheva are focused in the following main fields: *History of medicine in healthcare; Health policy and management; Medical education: organisation and study content of students from the “Physician Assistant” specialty; Healthcare management.*

The presented fact sheet shows that original research contributions covered a broad range of scientific subjects on important problems in the public health and health care fields, which are entirely within the specialty of the announced competition.

- *History of medicine in healthcare*

The work in this field is illustrated with the book published on the basis of the defended PhD thesis (group Γ 6) and one publication from group Γ 8 – No. 7.

The publications in this field reflect the interest to historical medical exploration of the creation of feldsher profession in Bulgaria, the training and realisation of trainees from the Liberation – 1878 to present days. The international experience in the training and realisation of physician assistants is presented. The extensive experience and traditions of the work of feldshers in

Bulgaria as predecessors of physician assistants are popularised. On the basis of studied historical documents, an analysis of the development of hospital activities in the Stara Zagora region after the Unification of Bulgaria to the beginning of the last century is made.

- ***Health policy and management.***

In this field, 7 articles and one monograph are presented. The professional career and realisation of feldshers practicing in the Stara Zagora region are reviewed. In conditions of increasing deficiency of staff in the healthcare system, the applicant presents the attitudes related to professional realisation of students from the Physician Assistant specialty, Department of Healthcare, Faculty of Medicine, Trakia University – Stara Zagora. International popularisation of training of Physician Assistant undergraduate students in Bulgaria was done. A comparative analysis of paramedic, feldsher, physician assistant professions was made with regard to their frequent practical misidentification. The choices and realisation of first physician assistants having graduated from the Faculty of Medicine, Trakia University – Stara Zagora were investigated.

The monograph presents the history and mission of the Bulgarian Red Cross as the biggest non-governmental humanitarian organisation in Bulgaria with promotion of policies for first aid, volunteering, voluntary and deliberate blood donation, fundraising, humanitarian aid. The public attitudes for the introduction of first aid training in schools for adolescents are studied. The essence of healthcare in the school health cabinets is presented with outlines of weaknesses in the process of healthcare provision.

- ***Medical education: organisation and study content of students from the “Physician Assistant” specialty; Healthcare management***

The applicant has presented 4 articles and a teaching aid entitled "Desmurgy" dedicated to the scientific and practical significance of desmurgy

for professionals working in surgical clinics, emergency care centers, outpatient care and other medical institutions' structures.

The articles formulate the strengths, weaknesses and challenges in the training of students from the "Physician Assistant" major, based on regulations in the context of existing staff deficiency in healthcare.

Motivational training of students from the "Physician Assistant" major at the Faculty of Medicine, Trakia University – Stara Zagora for their future work with students for first aid delivery was performed.

A survey on attitudes of Physician Assistant undergraduate students from the the Faculty of Medicine, Trakia University – Stara Zagora regarding continuous learning and postgraduate specialisation was made.

The academic level of physician assistants training was studied - courses, course hours and credits provided by the curriculum for the course of study in the major.

Outlined contributions are important for the teaching activities and practical work of Chief Assistant Professor Vracheva. Her research works provide proofs about her interest in theoretical, methodical and pedagogical fields of healthcare and public health.

Original research achievements (scientific reputation). A large part of publications of Chief Assistant Professor Penka Vracheva are in co-authorship and are aimed at improving tuition quality of students majoring in the Bachelor degree “Physician Assistant” at the Faculty of Medicine, Trakia University – Stara Zagora. The research activities of Penka Vracheva are popularised among the Bulgarian and global scientific community through her participation in research works and reports at national and international congresses and conferences. She has participated in 6 national and 2 international forums with oral presentation or poster.

IV. Evaluation of the monograph or equivalent publications, presented in the competition for Associate Professor rank

Chief Assistant Professor Penka Vraceva is the only author of the monograph „Bulgarian Red Cross. Highlights of Humanitarian Policies and Activities“. It presents the history, development and the mission of the Bulgarian Red Cross organisation. The monograph is structured into 4 chapters. *The first chapter* makes a brief historical outline of the establishment and affirmation of the Bulgarian Red Cross, and the increasingly growing humanitarian missions over the years. Special attention is paid to the youth structure - the Bulgarian Youth Red Cross on the eve of the 100th anniversary of the organisation.

The second chapter is dedicated to the permanent Bulgarian Red Cross structures for first aid delivery to victims and prevention of accidents with presentation of statistical data on the scale of rescue operations.

The humanitarian policies and activities of the organisation based on charity are described *in the third chapter* of the monograph. The policies for training of target social groups in first aid delivery, volunteering development, work with refugees and migrants, voluntary and free blood donation, fundraising, humanitarian aid and international cooperation are presented.

The fourth chapter shares applicant's personal experience in teaching first aid delivery to students from Stara Zagora schools for the period 1997 - 2014. Results of empirical sociological surveys with parents of students from four schools in Stara Zagora on first aid training and the opinion of students from the "Physical Assistant" major at the Faculty of Medicine - Stara Zagora are presented.

V. Impact (citations) of applicant's publications in national and global scientific literature

Citations of research works of Chief Assistant Professor Penka Vracheva are 6: 2 in editions refereed and indexed in a world database, 4 – in non-refereed journals.

VI. Overall evaluation of the quality of teaching and learning activities

The applicant Chief Assistant Professor Penka Vracheva is instructor in the "Physical Assistant" major at the Faculty of Medicine - Stara Zagora.

The annual in-class engagement of the applicant Vracheva in the "Physical Assistant" major ranges from 205 to 610 hours depending on the number of student groups. She performs training in 2 obligatory courses, one elective course and clinical practical training.

VIII. General evaluation of applicant's compliance with the requirements and mandatory criteria and groups of parameters for conferral of academic ranks at the Trakia University – Stara Zagora

The applicant in the competition for conferral of the Associate Professor academic rank Penka Vracheva *possesses the necessary professional, pedagogical and scientific competence* in the field of healthcare and public health, demonstrated through teaching and research activities at the Faculty of Medicine, Trakia University – Stara Zagora.

Original approaches and methods have been applied throughout her overall scientific production, and respective contributions were made. All they are prerequisites for optimisation of the training of students from the Physician Assistant major in General Patient Care, First medical aid, and Clinical practice study courses and research fields.

The applicant has managed to employ her scientific production in *the training of students* from the “Physical Assistant” major at the Faculty of Medicine, Trakia University – Stara Zagora.

IX. Conclusion. According to the Statute for Academic Staff Development at the Trakia University – Stara Zagora, the presented scientific publication activities are fully compliant with minimum research metrics requirements to applicants for the **Associate Professor** academic rank in **higher education field 7. Health Care and Sport; professional field 7.4. Public Health.**

The research works presented by the applicant in this competition are evidence for her relevant theoretical and applied contributions. The research activities resulted in outstanding achievements in both science and practice.

After detailed acquaintance with provided documents and my personal impressions from the applicant, I performed an integral evaluation of the research, teaching & learning activities with regard to the competition for conferral of the academic rank “Associate Professor” of Healthcare Management and I believe that the applicant meets all requirements.

On the basis of aforemade analysis, I am fully convinced in giving a positive evaluation and therefore recommend the honorable academic jury members to vote positively for conferral of the academic rank “Associate Professor” of Healthcare Management in higher education field 7. Health Care and Sport; professional field 7.4. Public Health, for the needs of the Physician Assistant specialty at the Faculty of Medicine – Stara Zagora, to Chief Assistant Professor Penka Petkova Vracheva, PhD.

13 May 2022
Stara Zagora

Undersigned:.....
/Prof. Ruska Paskaleva, PhD/